

39.

OGÓLNOPOLSKI
SEJMIK
TEATRÓW WSI POLSKIEJ

PROGRAM

Tarnogród, 21-23 października 2022

21 października 2022 r. /piątek/

**godz. 14.30 – Uroczyste otwarcie
39. OGÓLNOPOLSKIEGO SEJMIKU
TEATRÓW WSI POLSKIEJ**

PREZENTACJA SPEKTAKLI CZ. I

**Zespół Regionalny im. Anny Markiewicz
z Bukówca Górnego**

(pow. leszczyński, woj. wielkopolskie)

godz. 15⁰⁰

OCZEPINY

**kierownik zespołu: Małgorzata Woźna
/czas trwania spektaklu - 25 minut/**

Zespół Regionalny im. Anny Markiewicz z Bukówca Górnego powstał w 1964 roku z inicjatywy Anny Markiewicz, wielkiej bukowieckiej regionalistki. Do dziś zespół nie posiada choreografa. Występują w nim bukówczanie znający tańce i przyśpiewki od swoich rodziców i dziadków. Do tańca

przygrywa kapela: dudy wielkopolskie i skrzypce podwiązane. Warto podkreślić, że grupa bierze czynny udział w życiu kulturalnym. To, co dziś zespół prezentuje na scenie, to zapamiętane i spisane przez Annę Markiewicz tańce, przyśpiewki, obrzędy i stroje. W ponad 55-letniej działalności zespół

prezentował się na największych festiwalach w Polsce, zdobywając główne nagrody. Najcenniejszym trofeum grupy jest Nagroda im. Oskara Kolberga. Praca w zespole jest dla jego członków wielką radością i chlubą, są dumni z tradycji swojej wsi.

Koncert zespołu LEWKOWIANIE

Twój Teatr. Teatr Dorosłych z Praszki

godz. 16⁰⁰

(pow. oleski, woj. opolskie)

HISTORIA MAŁEGO SHOW

kierownik zespołu: Barbara Adamska
/czas trwania spektaklu - 40 minut/

„Twój Teatr. Teatr Dorosłych” istnieje od sierpnia 2011 roku. Powstał z inicjatywy polonistki Lidii Latusek oraz dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Praszce Jacka Paca.

Dzisiaj „Twój Teatr. Teatr Dorosłych” to niemalże rodzinna atmosfera wspólnych spotkań, gotowość do nowych, coraz to śmielszych

wyzwań artystycznych. Członkowie zespołu sami przygotowują elementy dekoracji, stroje, współtworzą choreografie do kolejnych spektakli.

W pierwszym przedstawieniu teatr wystąpił przed najmłodszą publicznością z wierszami Jana Brzechwy i Juliana Tuwima.

Od tego czasu wystawił kilkanaście spektakli o różnej tematyce. Prezentuje je zarówno przed ukochaną publicznością w domu kultury, jak również na gościnnych występach. Dwukrotnie wyróżniony na Sejmiku Wiejskich Zespołów Teatralnych w Tarnogrodzie („Maliczkwie głupoty gadają”, 2012r. , „Kluczyk”, 2018r.)

**Kapela Manugi (Patrik Szulc – dudy wielkopolskie
i Michał Mocek – skrzypce podwiązane) „Przyśpiewki bukowieckie”,
Antoni Samol Monolog gwarowy**

Zespół LEWKOWIANIE z Dokudowa

(pow. bialski, woj. lubelskie)

godz. 17¹⁵

SWATY

kierownik zespołu: Anna Bandzerewicz

/czas trwania spektaklu - 30 minut/

Zespół „Lewkowianie” powstał w 2001 roku. Zrzesza on bardzo rozległą wiekowo grupę osób. Zajmuje się odtwarzaniem dawnych obrzędów i zwyczajów panujących niegdyś na terenie Dokudowa poprzez wystawiane widowiska teatralno-obrzędowe.

Zespół występował wielokrotnie na terenie gminy Biała Podlaska oraz w sąsiednich miejscowościach. Brał udział w Powiatowych Przeglądach Teatrów Obrzędowych, z których awansował do etapu międzywojewódzkiego a nawet dwukrotnie do ogólnopolskiego, na którym otrzymał nagrodę Ministra Kultury i Sztuki 2002 za widowisko „Korowaj” i w 2009 r. za „Odwiedziny”. W 2012 otrzymał wyróżnienie podczas XV Ogólnopolskiego Przeglądu Artystycznego Ruchu Seniorów ARS 2012 w Bydgoszczy. W 2015 r. pięć dziewcząt z zespołu zdobyło drugą nagrodę podczas Ogólnopolskiego Turnieju Muzyków Prawdziwych w Filharmonii Mieczysława Karłowicza w Szczecinie. Grupa ma w swoim repertuarze wiele pieśni i przyśpiewek w języku polskim i „po naszymu” (chachłackim). Instruktorem muzycznym jest Andrzej Chwaluczyk, opiekunem Anna Bandzerewicz.

godz. 18.15 - Zajęcia warsztatowe z Radą Artystyczną

22 października 2022 r. /sobota/

PREZENTACJA SPEKTAKLI CZ. II

Zespół ZORZA z Dereźni

(pow. biłgorajski, woj. lubelskie)

godz. 10⁰⁰

LANIE WOSKU U KOWALKI

kierownik zespołu: Małgorzata Maciocha

/czas trwania spektaklu - 30 minut/

Zespół śpiewaczy „Zorza” powstał w 2006 r. W dziedzinie teatru obrzędowego zespół zadebiutował w 2019 r. autorskim widowiskiem pt. „Korbon dla Jagusi”, które zaprezentował podczas 44. Międzywojewódzkiego Sejmiku Wiejskich Zespołów Teatralnych w Tarnogrodzie, a na XVII Regionalnym Przeglądzie Grup Obrzędowych „Wątki Folkloru Ludowego” w Starym Dzikowie zdobył II nagrodę. W 2021 r. zespół przygotował kolejne autorskie widowisko pt. „Poratujcie kumo”, za które zdobył I Nagrodę na XIX Międzywojewódzkim Przeglądzie Grup Obrzędowych „Wątki Folkloru Ludowego” w Starym Dzikowie i Nagrodę Ministra Kultury,

Dziedzictwa Narodowego i Sportu na 38. Ogólnopolskim Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej w Tarnogrodzie. Przedstawienie „Lanie wosku u Kowalki” zaprezentował już w tym roku w Tarnogrodzie na 47. Międzywojewódzkim Sejmiku Wiejskich Zespołów Teatralnych.

Koncert zespołu śpiewaczego ZORZA

Zespół Koła Gospodyń Wiejskich w Moszczance

godz. 11⁰⁰

(pow. ostrowski, woj. wielkopolskie)

WYWOZENIE MŁODOŻEŃCOWYCH

kierownik zespołu: Karol Marszał
/czas trwania spektaklu - 40 minut/

Koło Gospodyń Wiejskich w Moszczance działa od 1964 r. Podobnie jak inne KGW organizuje dożynki wiejskie, wieczorki, spotkania z okazji Dnia Kobiet czy Dnia Matki, prezentacje kulinarne a także wycieczki dla mieszkańców wsi. KGW z Moszczanki wyróżnia amatorska działalność teatralna, którą zajmuje się od 2020 roku. Pierwszym spektaklem było „Darcie pierza” wystawione w 2021 r. podczas Krajowej Wystawy Rolniczej w

Częstochowie. „Wywożenie młodożeńców” jest drugim widowiskiem przygotowanym przez koło, za które grupa otrzymała I nagrodę w kategorii obrzędowej podczas Regionalnego Przeglądu Zespołów Folklorystycznych Południowej Wielkopolski w Brzezinach k. Kalisza. Spektakl prezentowany jest w gwarze wielkopolskiej, w jego trakcie wykonywane są wielkopolskie tańce ludowe z towarzyszeniem kapeli dudziarskiej. Tematyka nawiązuje do zwyczaju przyjęcia do grona gospodyń wiejskich młodych mężatek, które odbywało się w dawnych czasach w poniedziałek przed Popielcem.

Kapela dudziarska SWOJACY – koncert

godz. 12.30 - Zajęcia warsztatowe z Radą Artystyczną

godz. 15.00 - Seminarium Tarnogrodzkie Komisji Młodych Polskiej Sekcji Międzynarodowej Organizacji Sztuki Ludowej IOV /online/, sala klubowa

PREZENTACJA SPEKTAKLI CZ. III

Zespół GRANDA NA URZECZU z Cieciszewa

godz. 16⁰⁰

(pow. piaseczyński, woj. mazowieckie)

SWATY – WIECZÓR PANIEŃSKI

kierownik zespołu: Aleksandra Różycka
/czas trwania spektaklu - 30 minut/

Zespół „Granda na Urzeczcu” to grupa ludzi, którym folklor i nadwiślańskie Urzeczce w duszy grają. Jako mieszkańcy serca Mazowsza starają się być ważnym, emanującym dobrą energią zespołem, promującym najpiękniejsze wartości regionu. Tworzone przez nich widowiska i prowadzone

działania edukacyjne propagują wiedzę o różnorodności kulturowej i społecznej Urzeczca. Pokazują widowni codzienność poprzez prezentacje zwyczajów, zachowań, relacji, strojów czy kuchni i potraw. Ich działania wzmacniają świadomość kulturową i tożsamość mieszkańców po obu stronach Wisły. Działalność rozpoczęli we wrześniu 2019 r. W skład zespołu „Granda na Urzeczcu” wchodzi osoby, które w swoim czasie wolnym oddają się pasji upowszechniania kultury. Mają w repertuarze dwie części śpiewogry pt. *Swaty przez Wisłę – Bocian czyli obcy* i *Swaty przez Wisłę – wieczór panieński*. Muzyka do obu przedstawień pochodzi ze zbiorów Oskara Kolberga i Staśka Wielanka. Oprócz widowisk

mają w repertuarze piosenki, przyśpiewki i tańce z nadwiślańskiego Urzeczca. Występują zarówno na dużych wydarzeniach jak Europejskie Dni Dziedzictwa na zamku w Cziersku, jak i w małych świetlicach wiejskich.

Dariusz Falana „Opowieść o Urzeczcu”

Zespół Folklorystyczno – Obrzędowy

SOŁTYSKI z Pawłowa

godz. 17⁰⁰

(pow. starachowicki, woj. świętokrzyskie)

WYSKUBEK

kierownik zespołu: Agnieszka Banasik

/czas trwania spektaklu - 30 minut/

Zespół „Sołtyski” powstał w listopadzie 2011 roku z inicjatywy dwojga sołtysów z gminy Pawłów - Wojciecha Józwicka i Genowefy Bies. Nazwa pochodzi od tego, że większość zespołu stanowili sołtysi. Na początku był to zespół folklorystyczny, a od kilku lat stał się zespołem obrzędowym. Ma w swoim repertuarze przedstawienia

„Kusoki”, „Chrzyciny w Karczmie”, „Wyskubek” i pracuje nad kolejnym obrzędem. W skład zespołu wchodzi obecnie 21 osób, plus kapela: Zbigniew Orczyk - akordeon, Zdzisław Dudzic - bęben, Leszek Jaros - trąbka. Kierownikiem jest od kilku

lat Agnieszka Banasik, a prawą ręką - Jan Józwik.
Zespół bierze udział w różnych konkursach, ma na swoim koncie nagrody na Festiwalu Kołęd i Pastorałek w Kałkowie-Godowie, na Buskich Spotkaniach z Folklorem, na konkursach powiatowych, a także II miejsca na Przeglądzie Teatrów Wiejskich w Kielcach i na IV Przeglądzie Obrzędów i Zwyczajów Wiejskich w Suchedniowie. Nagrał również 3 płyty z piosenkami ludowymi do Radia Kielce.
Zespół jest jak jedna wielka rodzina, która kocha folklor i „ludowiznę”.

Koncert Kapeli Zbigniewa Orczyka z Zespołem Śpiewaczym „Soffyski”

Zespół Regionalny SPOD KICEK z Mordarki

godz. 18⁰⁰

(pow. limanowski, woj. małopolskie)

WYZWOLINY NA KOWAŁA

kierownik zespołu: Józef Tokarczyk
/czas trwania spektaklu - 35 minut/

Zespół założony w 1990 roku przez braci Józefa i Wojciecha Tokarczyków. Nazywa się Regionalny Zespół Spod Kicek – „kicka” w ich regionie to element strzechy, czyli

mały snopeczek słomy. Zespół opracowuje własne widowiska w wersji teatralnej, jak i muzyczno – tanecznej. W Tarnogrodzie był 8 razy. Jego osiągnięcia to: Złote, Srebrne i Brązowe Serca Żywieckie na FFGP. Posiada również nagrody z MFFZG w Zakopanem:

Złotą Ciupagę, dwie Brązowe Ciupagi, dwa Złote Zbyrcoki w kategorii Muzyk. Jest dziesięciokrotnym laureatem Ogólnopolskiego Konkursu Kolędniczego – Karnawał Góralski w Bukowinie Tatrzańskiej. Zespół zdobył wiele wyróżnień na festiwalach w Polsce i za granicą.

Koncert zespołu SPOD KICEK

Zespół Regionalny ZIELONY JAWOR z Krempach

godz. 19⁰⁰

(pow. nowotarski, woj. małopolskie)

CHORY NA WONDZIORY

kierownik zespołu: Maria Wnęk
/czas trwania spektaklu - 30 minut/

Zespół powstał w 1989 roku, pracuje w 4 grupach wiekowych: „Mali Toniecnici” (I i II), „Młody Jawor” i „Zielony Jawor”, z powodzeniem prezentując swoje tańce, zwyczaje, obrzędy i stroje na scenach w regionie, w Polsce i na świecie. Założycielką, kierownikiem i choreografem jest Maria Wnęk. Obecnie zespół liczy ponad 80 osób.

W repertuarze grupy są m.in.: tańce spiskie, słowackie, węgierskie, hiszpańskie, country, rock and roll, inspirowane muzyką filmową.

Zespół prezentuje na scenie obrzędy i zwyczaje ludowe w formie widowisk.

Wielokrotnie zajmował czołowe miejsca oraz otrzymywał wyróżnienia podczas konkursów i przeglądów krajowych i zagranicznych. Oto niektóre z osiągnięć: II miejsce na Posiadach Teatralnych

na Orawie (2018), I Miejsce na Spiskich Zwykach w Niedzicy (2018), II miejsce na Gminnym Przeglądzie w Łopusznej (2018), I Miejsce Na Festiwalu Międzynarodowym na Litwie (2018).

W latach 2019-2022 zdobywał miejsca na podium na orawskich posiadach i nominacje do sejmiku w Bukowinie Tatrzańskiej.

„Zielony Jawor” prezentował swoje tańce na scenach krajowych – od morza do Tatr – i zagranicznych: Słowacja, Węgry, Francja, Niemcy, Czechy, Serbia i Czarnogóra, Litwa, Rumunia, Chorwacja.

godz. 20.00 - Zajęcia warsztatowe z Radą Artystyczną

23 października 2022 r. /niedziela/

PREZENTACJA SPEKTAKLI CZ. IV

**Regionalny Zespół Teatralny
im. Józefa Pitoraka
z Bukowiny Tatrzańskiej**

godz. 10⁰⁰

(pow. tatrzański, woj. małopolskie)

TATRZAŃSKA BAŚŃ

kierownik zespołu: Bartłomiej Koszarek

/czas trwania spektaklu - 45 minut/

Teatr i Chór Włościański w Bukowinie pod Jaworzyną w Tatrach – taką właśnie nazwę nosił regionalny zespół teatralny, który narodził się na bukowiańskich wierzchołkach jesienią 1923 roku z inicjatywy miejscowych nauczycieli Michaliny i Franciszka Ćwizewiczów. Początkowo członkami zespołu była szkolna młodzież, a z czasem również dorośli górale – rodzice młodych aktorów oraz letnicy przybywający do Bukowiny z całej Polski. Od początku patronat nad Teatrem objął Związek Teatrów i Chórów Włościańskich we Lwowie - było to zarówno nobilitujące, jak i pomagało w pozyskiwaniu scenariuszy sztuk teatralnych.

W 1960 roku kierownictwo zarówno nad Domem Ludowym, jak i zespołem teatralnym objął Józef Pitorak - wychowanek Franciszka Ćwizewicza, wszechstronnie utalentowany artysta rodem z Bukowiny. Pisał scenariusze i reżyserował spektakle teatralne między innymi o góralskim świecie, jego obyczajach, dylematach, ale

również radościach. Sztuki wychodzące spod jego pióra, grane przez bukowińskich aktorów, ujmowały serca widzowi, zarówno przyjeżdżających już wtedy do Bukowiny turystów, jak i miejscowych gazdów. Regionalny Zespół Teatralny im. Józefa Piłoraka z Bukowiny Tatrzańskiej obecnie w swym repertuarze posiada kilka sztuk teatralnych. Jest to godne

uwagi, gdyż aktorzy amatorzy to wolontariusze, społecznicy, regionalni zapaleńcy. Teatr prezentuje więc molierowskie adaptacje sztuk Jana Gutta-Mostowego pt.: „Lykorz mimo własny woli” i „Skapieć”, fredrowskie: „Baby i dezertjerzy” czyli „Damy i huzary” i „Gwołtu co sie nie robi” oraz „Portki”, „Zatracańca” i „Zielone obycaje” pióra Józefa Piłoraka, jak również sztukę Ryszarda Łatko pt. „Tato, tato sprawa się rypla”. Bukowianie mogą się też pochwalić przedstawieniami lalkowymi. Tytuły „O Kubiku z Cornego Dunajca” i „Tatrzańska baśń”, którymi zainteresował góralskich aktorów Bernard Popko, są z powodzeniem wystawiane na bukowińskiej scenie.

Gawędziarka TERESA TKACZ gawęda „Mietlińsko” (Jaworzanki)

Zespół Ludowy JAWORZANKI z Jaworza

godz. 11³⁰

(pow. kielecki, woj. świętokrzyskie)

KSIĄDZ Z WIATYKIEM I PODZIAŁ OJCOWIZNY

kierownik zespołu: Grażyna Grudziecka
/czas trwania spektaklu - 40 minut/

Początki zespołu śpiewaczego „Jaworzanki” sięgają roku 1973. Grupę tworzyły wtedy wyłącznie panie. W 1998 roku, po kilkuletniej przerwie, została reaktywowana działalność Zespołu Ludowego „JAWORZANKI” z Jaworza w jego odnowionym składzie żeńsko-męskim. Ambicją i zadaniem kierownictwa jest

podtrzymywanie i pielęgnowanie kultury ludowej jako jednego z najpiękniejszych i najcenniejszych duchowych skarbów naszej ziemi, przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Owa kultura mieści w sobie wszelkie przejawy tradycji, obrzędowości, języka i melodyki, ukształtowane przez historię regionu, cenne doświadczenia naszych poprzedników, ich ludową mądrość i prostotę. Zespół ma na swoim koncie liczne nagrody i wyróżnienia. Ostatnie sukcesy: „Jawor – u źródeł kultury” (2021) i Nagroda Małżonki Prezydenta RP (2022). Wszystkie dokonania „Jaworzanek” to efekt poświęcenia prywatnego czasu zaangażowanych i pełnych pasji członków zespołu i jego „dobrego ducha” - kierowniczką Grażyną Grudziecką.

**ok. godz. 12¹⁵ – Uroczyste
zakończenie
39. Ogólnopolskiego
SEJMIKU
TEATRÓW WSI POLSKIEJ**

godz. 12.45 - Zajęcia warsztatowe z Radą Artystyczną

ORGANIZATORZY

TOWARZYSTWO KULTURY TEATRALNEJ
Zarząd Główny

TARNOGRODZKI OŚRODEK KULTURY

oraz

Tarnogrodzkie Towarzystwo Regionalne

TKT Ziemi Lubelskiej

RADA ARTYSTYCZNA

prof. Lech Śliwonik - teatrolog /przewodniczący Rady/

prof. dr hab. Piotr Dahlig - etnomuzykolog

dr hab. Katarzyna Smyk - folklorysta, kulturoznawca

dr hab. Bożena Suchocka - reżyser

dr hab. Edward Wojtaszek - reżyser

IMPREZĘ PROWADZI

Jan Zdziarski

KOMISARZ SEJMIKU

Renata Ćwik

BIURO ORGANIZACYJNE

Renata Ćwik

Tarnogrodzki Ośrodek Kultury

23-420 Tarnogród, ul. Rynek 18

tel. /84/6897021

kom. 669926000

e-mail: tok.tarnograd@wp.pl

Patronat i wsparcie finansowe

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

Lubelskie
Smakuj życie!

Marszałek Województwa Lubelskiego

**Starosta
Biłgorajski**

**Burmistrz
Tarnobrzeg**

NIKiDW

NARODOWY INSTYTUT KULTURY
I DZIEDZICTWA WSI

CENTRUM
SPOTKANIA
KULTUR
W LUBLINIE

Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, podjętą w czerwcu 2018 roku, Sejmiki Wiejskich Zespołów Teatralnych i ogólnopolski ruch wiejskich teatrów zostały wpisane do Krajowego Rejestru Dobrych Praktyk w Ochronie Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

Jest to pierwszy wpis do polskiego rejestru dobrych praktyk.

Decyzja Ministra jest realizacją postanowień Konwencji UNESCO z 2003 roku.

**Rację może mieć zawodowiec,
ale dokonać czegoś może tylko amator,
gdyż swojej sprawie
oddany jest do końca**

**Edward G. Craig (1872 – 1966)
Współtwórca Wielkiej Reformy Teatru**

ATRAKCJE DODATKOWE

- **Stoisko z rękodziełem zespołu z Bukówca Górnego**
- **Stoisko z rękodziełem i ciastem zespołu Jaworzanki**
- **Stoisko z rękodziełem pracowni Gminnego Ośrodka Kultury w Białej Podlaskiej i koronczarki Danuty Bandzerewicz**
- **Stoisko Klubu Kobiet Aktywnych z Tarnogrodu**

IMPREZY TOWARZYSZĄCE

- **BLIŻEJ TEATRU, BLIŻEJ SEJMIKÓW**
- program zajęć edukacyjnych
- **Seminarium Tarnogrodzkie Komisji Młodych Polskiej Sekcji Międzynarodowej Organizacji Sztuki Ludowej IOV /online/**

WYSTAWY FOTOGRAFICZNE

- **Zobaczymy *ich* na scenie** - zespoły i spektakle Sejmiku 2022
- **VIII Festiwal Wiejskich Teatrów ZWYKI**
- reportaż fotograficzny Lecha Laskowskiego
- **Znowu z nami** - zespoły z lat 90-tych